

Ollin myös tällä kurssilla
 Joskin myös hästymän kuvauksesta
 Kurssi myös 82 kuut-83 To. Käija Lauantaina 15. tammikuuta 1983

Teljän radioamatöörit kurssittaa jälkikasvua

Oliko se h-kirjain vai numero viisi? Merkit erottaa toisistaan vain vaivainen piste. Nopeasti morsetettuna ei pisteitä ehdi, eikä saakaan laskea. Rythmi ratkaisee.

Hyvä titari tuleeikin hyvän rytmittäjän omaavista henkilöistä. Samuel Morsen kehittämä merkkijärjestelmä on yhä tärkeä viestintämuoto. Se tunkee läpi häiriöiden ja tavoittaa vastaanottajan tuhansien kilometrien päässä.

Radioamatööreille morsemerkit ovat perin tuttuja. Jo radioamatöörien pätevyysvaatimuksissa edellytetään tietyn taasoista sähkötystaitoa. Titari on avaruuden ritari. Hänen harrastustaan säädelään tarkoilla säännöillä ja määräyksillä. Niitä myös noudatetaan, sillä sääntörikkomukset ovat perin harvinaisia.

Radioamatööritoiminnalla on maassamme vankat perinteet. Monet kytkevät mielellään radioamatöörit myös yleisradiotoiminnan alkuaikeihin, sen pioneerikauteen. Harrastuksesta löytyi monille kiehtova ammatti.

Miten radioamatööriksi sitten tullaan? Helppimmin homma ehkä luonaa menemällä paikallisen radioamatöörikerhon kursseille.

Porissa on Teljän radioamatöörit ry perinteisesti pitänyt yllä kurssitoimintaa vuosittain. Näin on haluttu turvata harrastuksen parissa työskentelevien jälkikasvu.

Kurssi vaatii vetäjänsä Heimo Kiiskan ja Jorma Immosen mielestä pitkäjänteisyyttä. Kaikilla sitä ei ole riittävästi. Kurssin alkaessa mukana on taval-

kinnon ovat läpäisseet varsin nuoretkin henkilöt, joten vähänkin vakavammin opiskeluun suhtautuvilla ei pitäisi olla vaikeuksia, Heimo Kiiski sanoi.

Morsemerkit opitaan vähitellen

Sähkötystaidon hankkimisessa menee parhaimmillaankin kymmeniä tunteja. Käytännössä opiskelu sujuu siten, että kokelas kuuntelee sähkötystä ja merkitsee kuulemansa merkit paperille.

Alkuun lähdetään tavallisesti Eemelistä, Iivarista, Sakarista, Heikistä ja viitosesta, eli yhden, kahden, kolmen, neljän ja viiden pisteen merkeistä. Merkkiä toistetaan

Teljän radioamatöörien kurssilla on mukana myös henkilöitä, joilla sähkötystaito on ennestään. Tavallisimmin taito on peräisin armeijasta, jossa sähkötystaitoa opiskellaan kokopäiväisesti.

Laitteet ostetaan tai rakennetaan itse

Monet pitävät radioamatööriharrastusta kalliina puuhana. Totta onkin, että laitteisiin saa uppoamaan rahaa, joskin alkuun pääsee toki varsin kohtuullisin kustannuksin.

Radioamatöörit aloittavat tavallisesti ns. noviisitutkinnolla, jossa lähettimen teho on rajoitettu 15 wattiin. Lähettimen tulee myös olla ns. kideohjattu, jolla varmistetaan pysyminen sallituilla taajuuksilla.

Noviisiluokan lähettimelle ei itse rakennettuna kerry hintaa kovinkaan monta kymppiä. Sen sijaan vastaanottimen hankintaan saa varautua muutaman satasen investoinnilla.

Heimo Kiiski kertoi, että noviisi aloittaa tavallisesti käytetyillä laitteilla, jotka varttuneempi radioamatööri myy. Laitteille kertyy tällöin hintaa ehkä 200-400 markkaa.

Taitojen karttuessa kokelasluokalainen voi hankkia yleisluokan luvan. Yleisluokassa sallitut lähetystehot ovat suuremmat.

AMATEUR RADIO STATION JYI

CONFIRMS CONTACT WITH :

RADIO	DATE	GMT	MC	RST	2 WAY
OH1AF	28 APR 70	1925	14 28	5x7	EW SSB

73

OP. HUSSEIN I
 P.O. BOX 1055
 AMMAN
 JORDAN

PSE QSL TNX Pekka

Hussein I.

Jan WABHU

KATHMANDU NEPAL
9N1BMK

sitoimintaa vuosittain. Näin on haluttu turvata harrastuksen parissa työskentelevien jälkikasvu.

Kurssi vaatii vetäjiensä Heimo Kiiskan ja Jorma Immosen mielestä pitkäjänteisyyttä. Kaikilla sitä ei ole riittävästi. Kurssin alkaessa mukana on tavallisesti runsaasti väkeä. Myöhemmin porukasta jää tavallisesti puolet pois, ja osa karsiutuu vielä pätevyystutkinnossa.

— Yllättävää kylläkin vaikeinta ei ole suinkaan tekniikka tai sähkötystaidon hankkiminen, vaan nimenomaan säännöt ja määräykset, joiden tuntemusta pätevyystutkinnoissa ja harrastuksen myöhemmässäkin vaiheessa tarvitaan, sanoi yli 30 vuotta radioamatööriointia harrastanut Heimo Kiiski, OH 1 PN.

Tarvittavan tekniikan oppii varsin helposti. Radioamatöörin tut-

kiminen käytännössä opiskelu sujuu siten, että kokeilas kuuntelee sähkötystä ja merkitsee kuulemansa merkit paperille.

Alkuun lähdetään tavallisesti Eemelistä, Iivarista, Sakarista, Heikistä ja viitosesta, eli yhden, kahden, kolmen, neljän ja viiden pisteen merkeistä. Merkkiä toistetaan viiden merkin ryhmissä aluksi yhtä merkkiä kerrallaan. Kun merkin rytmi on iskeytynyt tajuntaan, merkkejä tulee lisää, kunnes kaikki merkit on käyty läpi.

— Koulutuksessa käytetään hyväksi ääninauhoja, joskin kouluttajat antavat myös käsin merkkiryhmiä oppilaiden kuulokkeisiin. Myös oppilaiden on vähitellen totuteltava morseavaimeen, sillä tätä taitoa kysytään pätevyystutkinnossa. Jorma Immonen — OH 1 WF — perikymmentä vuotta radioamatööriointia harrastanut amatööri sanoo.

— Tavallisesti käytettyjä laitteita, jotka varttuneempi radioamatööri myy. Laitteille kertyy tällöin hintaa ehkä 200–400 markkaa.

Taitojen karttuessa kokeiluluokalainen voi hankkia yleisluokan luvan. Yleisluokassa sallitut lähetystehot ovat suuremmat.

Porissa radioamatööriointia on varsin vilkasta. Enäjärvellä Teljän radioamatööreillä on oma kerho huone, jossa kaikki luvan omaavat voivat pitää yhteyksiä.

Radioamatöörin veljeskunnassa on monenlaisia harrastajia. Toisia kiinnostaa laitteiden rakentaminen, toisia taas pelkästään liikennöinti. Lähettimen ja vastaanottimen lisäksi radioamatööri tarvitsee myös antennin, jonka sijoittelussa esimerkiksi kaupunkiasuntoon saattaa tulla ongelmia. Hyvällä tahdolla ja talonmiehen myötävaikutuksella ongelma tavallisesti ratkeaa.

Radioamatöörit kuittaavat pitämänsä yhteydet ns. qsl-kortilla. Kuvassa todellinen harvinaisuus, Jordanian kuninkaan Husseinin kortti yhteydestä porilaisten kerhoaseman kanssa. Alhaalla nepalilaista eksotiikkaa paikallisen radioamatöörin kortissa.

Tuttavia kaukaa

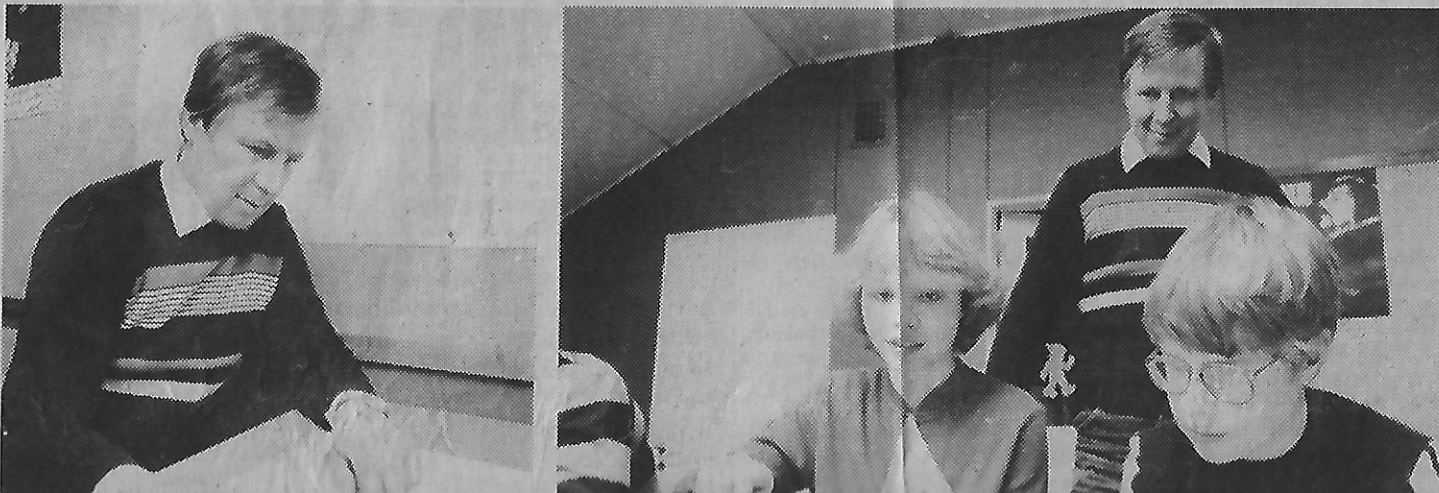
Radioamatööri löytää tuttavankaukaa. Tätä juttua suunnitellaan ja Heimo Kiiskelle soittaes-

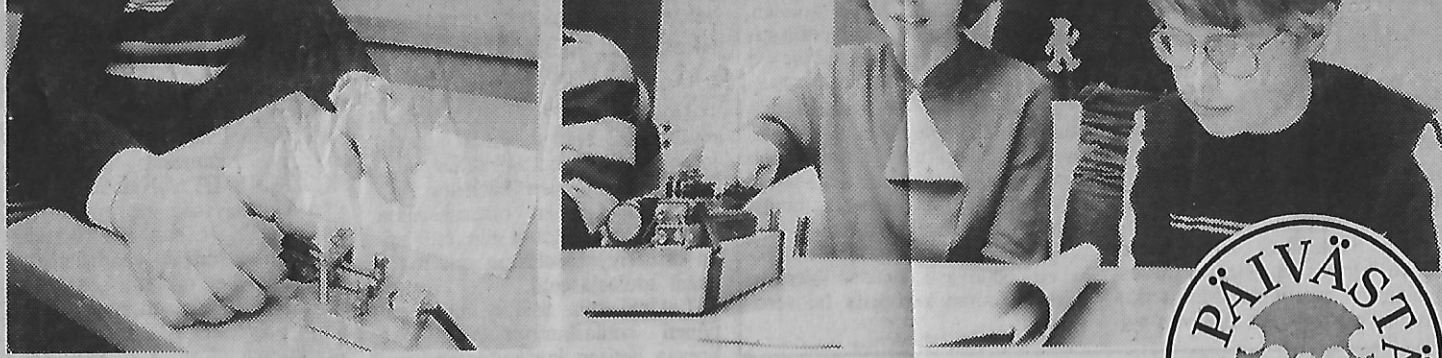
saan pävyrintekijä havaitsi kestävänsä tovin ennen kuin puhelimeen vastattiin. Heimo Kiiski kertoi "bandin" olevan auki Australiaan, jossa muuan perikymmentä vuotta sitten Vaasasta Australiaan muuttanut suomalainen piti yhteyttä Kiiskan kanssa.

Porilaiset radioamatöörit ovat myös kantaneet kortensa kehoon ystävyyskaupunkitoiminnassa. Yhteydet Porin ystävyyskaupunkien radioamatööreihin ovat varsin tavallisia. Teljän radioamatöörit ovat myös osallistuneet suurten juhlapyhien liikenteen turvaamiseen omilla viestivälineillään. Tarvittaessa radioamatöörit ovat valmiita myös pelastuspalvelutehtäviin.

Mistä radioamatöörit sitten puhuvat keskenään? Kaikesta muusta, paitsi politiikasta ja uskonnosta.

*Lyhenteillä
liikenne
joustavaksi*

Lyhenteillä liikenne joustavaksi

Radion kautta saa siis yhteyden minne tahansa maapallolla. Puheyhteyksissä käytetään hyväksi sitä kieltä, jota parhaiten taidetaan, tavallisimmin englantia. Radioamatööreille on vuosien mittaan kehittyneet oma persoonallinen kielensä, jota kaikki amatöörit ymmärtävät.

Sähkötyksellä käytetään lyhenteitä. "Kiitos" saattaa olla sama kuin "tkx" tai "tnx". Yhteys on qso ja kotipaikka qth. "Parhaat terveiset" on salaperäinen numero-yhdistelmä 73, joka juontaa alkunsa eräästä herra Morsen päähänpistosta. Lyhenteet tulevat varsin pian tutuiksi ja niiden käyttö sujuu sen jälkeen vaivattomasti.

Pidetyistä yhteyksistä tehdään tarkat merkinnät aseman lokirjaan ja amatöörit lähettävät vasta-asemalle ns. qsl-kortin kuittaukseksi pidetystä yhteydestä.

Naisille harrastus sopii yhtä hyvin kuin miehillekin, ja Suomessa radioamatööreinä onkin varsin paljon naisia.

Toimintaa valvovat posti- ja telalaitos sekä Suomen Radioamatööriliitto. Radioamatööriluvan ja henkilökohtaisen kutsumerkin myöntää paikallisten tutkintolautakuntien järjestämien, hyväksytyjen pätevyystutkintojen jälkeen posti- ja telalaitos.

Teljän radiomatöörien kursseilla on tällä erää kymmenkunta osanottajaa, joista nuorimpia ovat porilainen Sari Suominen ja ulvilainen Janne

Lehto. Pikkukuvassa ylhäällä sähkötysharjoituksia pitämässä Jorma Immonen.

Juus

Radioamatöörien kokelastutkinto Porissa

Kaksitoista aloittelevaa sähköttäjää kisaili eilen posti- ja telehallituksen laatimassa kokelastutkinnossa Porissa. Teljän radioamatöörien kokelastutkinnon tulokset selviävät kevään kuluessa, kunhan posti- ja telehallituksen tutkintalautakunta arvostelee ensin kirjallisen kokeen ja tarkistaa sähkötyskokeen.

Radioamatöörien kokelastutkinto suoritetaan kolme kertaa vuodessa samanaikaisesti maan suurimmilla paikkakunnilla. Postija telehallitus lähettää sinetöidyt koekysymykset, ja radioamatöörien tutkintalautakunnat valvovat, että tutkinto sujuu laillisesti.

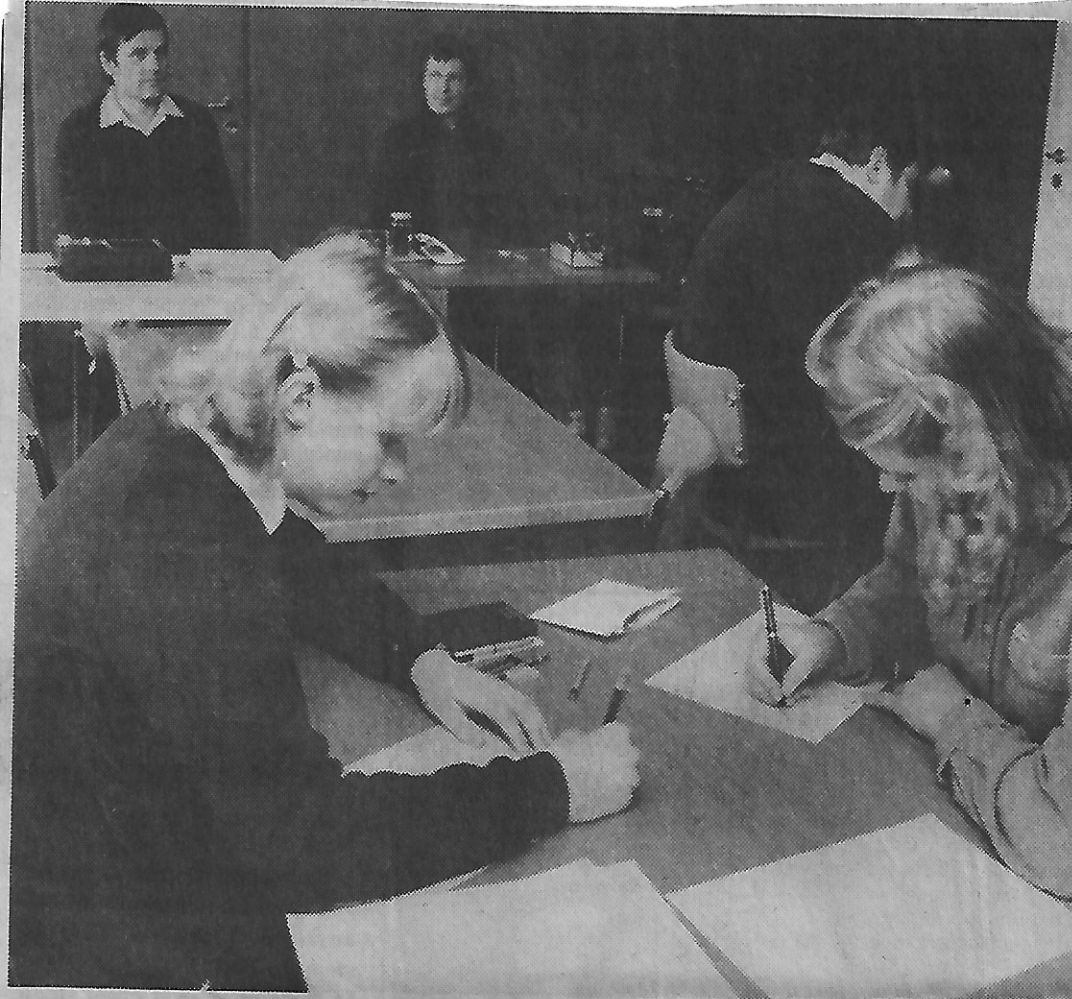
Tutkinnossa on kaksi osaa; kirjallinen koe sekä radiosähkötyksen vastaanotto- ja lähetyskoe. Kirjallisessa kokeessa sähköttäjäoppilailta kysellään posti- ja telehallituksen radioliikenteen määräyksistä, testataan oppilaiden perustiedot sähkö- ja radiotekniikasta sekä pidetään radioliikennekoe.

Radiosähkötyksen vastaanotto- ja lähetyskokeen vaatimuksena on vähintään 40 merkkiä minuutissa. Teljän radioamatöörien tutkintalautakunta arvostelee tämän kokeen, mutta kirjallisen kokeen lautakunta lähettää suoraan posti- ja telehallituksen arvosteltavaksi.

Porissa pidettyyn kokelastutkintoon osallistui yhdeksän Teljän radioamatöörien oppilasta. Lisäksi radioamatööriin pätevyystodistusta yritti kaksi raumalaista ja yksi kankaanpääläinen. Kaikki tutkintoon osallistuneet odottavat nyt kuumeisesti tuloksia. Koe ei ole kovin helppo, sillä keskimäärin vain noin puolet läpäisevät tutkinnon.

Kokelastutkinnossa olleiden tavoitteena on saada radioamatöörin pätevyystodistus. Todistuksen avulla radioamatöörit voivat anoa posti- ja telehallitukselta lupaa, jolla he voivat pitää yhteyttä muihin radioamatööreihin, kertoi Teljän radioamatöörien tutkintalautakunnan puheenjohtaja Jorma Immonen.

□ Suomen kirjailijaliiton puheenjohtaja Jorma Kannila valittiin sunnuntaina Kuopiossa edelleen kirjailijayhdistysten neuvottelukunnan puheenjohtajaksi. Neuvottelukunnan Kuopiossa pidettyjen talvipäivien päätteeksi pidetyssä vuosikokouksessa valittiin neuvottelukunnalle myös uusi työvaliokunta.

Radiosähkötyksen vastaanottokoe oli yksi radioamatöörien kokelastutkinnon osista. Kuvassa sähkötystä yrittävät tulkita Sari Suominen (vasemmalla) ja Kaija Saltvik. Taustalla kokeen valvojat, Teljän radioamatöörien Alpo Puisto ja Jorma Immonen, katsovat silmä tarkkana, ettei tapahdu vilppiä.

JALKOJEN TERVEYSPÄIVÄT 11.-12.4.83

Jalkojen hoito on myös terveyden hoitoa. Tule myymäläämme. Asiantuntijamme kertoo Sinulle jalkojen hoidosta.

instru PEDIA
-terveyskengät

- lääkäreiden suunnittelemat
- anatomisesti oikein muotoillut

— esittelypäivinä **30%** alennus norm. hinnoista

instru Delfiah
-terveys-sukkahousut

- estävät ennakolta jalkojesi rasittumista

— esittelypäivinä **20%** alennus norm. hinnoista

— osallistu Delfiah-kilpaan myymälässämme

Scholl -jalkatuet

- auttavat tehokkaasti laskeutuneen jalkakaaren kipuihin

— esittelypäivinä tilatuista tuista **10%** alennus

Asiantuntija

Pori, Antinkatu 13 puh. 11 759

INSTRUMENTARIUM

SK 11/4-83 MIA LAHOE OLI 10/4-83 SU

SK 26893

Radioamatööri- kurssi alkaa Porin Enäjärvellä

Teljän Radioamatöörit -yhdistyksen järjestämä, tietoliikenne-
luokan radioamatööripätevyyden hankkimiseen tähtäävä kurssi alkaa Porin Enäjärvellä torstaina 16. syyskuuta kello 17.30.

Kurssipaikka on Enäjärventien päässä, rautatien vieressä sijaitseva radioamatöörien kerhotila, jonka tunnistaa korkeista antenneista.

Kurssilla annetaan koulutusta ensi vuoden tammikuussa pidettävää radioamatöörin pätevyystutkintoa varten.

Jos riittävästi mielenkiintoa ilmaantuu, järjestetään halukkaille myös sähköskoulutusta perusluokan radioamatööritutkintoa varten. Teoriapuoli tässä luokassa on sama kuin tietoliikenneluokassa.

Kurssille tulijoille ei ole ikärajaa. Myös varttuneemmat voivat kurssin avulla tulla mukaan mielenkiintoisen harrastuksen pariin.

Koulutuksesta ei peritä maksua. Tiedusteluihin vastaavat Sakari Nylund, puhelin 939-447 681 ja Jarmo Kettunen, 939-411 888.

Sähkötyksen tuleva radioamatööri opiskeli vajaassa neljässä kuukaudessa, aluksi vähän lepsusti, mutta loppua kohden kiihtyi. Apuna Juholla oli tietokone, jonka avulla sähkötystä voi tehokkaasti opiskella. Myös määräyksille ja tekniikalle on oma tietokoneohjelmansa.

SK 28196

Nuori radioharrastaja itse piti kurssia ja erityisesti sen loppurivistusta eli pätevyystutkintoa kohdallisen vaativana. Tutkinnossa paikallisista radioamatööreistä koostuva pätevyystutkintolautakunta testaa Telehallintokeskuksen lähettämien tehtävien kokelaan pätevyyden. Yleensä, jos paperit lähtevät tutkintolautakunnalta hyväksymismerkinnöin, kokelas myös menee läpi.

Jos ja kun Juhon tutkinto menee läpi byrokratiassa, hän saa Suomen nuorimman radioamatöörin tittelin. Tällä hetkellä tiittävästi nuorin radioamatööri Suomessa on 12-vuotias.

Juhon isäpappa Kari Salminen on harrastanut radioamatööritouhuja jo vuodesta 1962 lähtien. Hän kertoi Juhon viime kesän alussa halunneen mukaan kurssille. Isä arveli, että ajatus unohtuu syksyyn mennessä, vaan eipä unohtunut. Kesän mentyä Juho palasi jälleen asiaan ja tivasi kurssin alkamisaikaa. Lokakuussa Teljän Radioamatöörien kurssitus alkoi, ja Juho pääsi tosissaan opiskelemaan.

Juhaa kiinnostaa suuresti tietokone. Hän voikin hyödyntää "kompuutteria" myös yhteyksien pidossa. Tietokoneella pääsee myös radioamatöörien pakettiradioverkkoon, jossa yhteydenpito sujuu kirjallisessa muodossa.

Millainen on ensimmäinen yhteys, jonka Juho luvan tultua pitää, sitä ei hän itsekään osaa sanoa. Yksi asia on kuitenkin varma. Se on tapahtuma, joka harrastajalta saa hien pintaan.

Lyödäänkö vetoa myös siitä, että radioamatöörialueilla syntyy melkoinen kuhina, kun Juho Suomen nuorimpana radioamatöörinä tulee ääneen. Kuka nappaa nuoren amatöörin "päänahan" ensimmäisenä?

Juho odottaa ääneenpääsyä

Arviolta pari viikkoa siihen vielä menee. Silloin pitäisi noormarkkulaisten Juho Salmisen postilaatikkoon tipahtaa Telehallintokeskuksen radioamatöörin pätevyystodistus ja radioamatöörilupa.

Sinänsä asiassa ei ole mitään merkillistä, mutta kun kerrotaan, että Juho on vasta yhdeksän vuoden ikäinen, asia on hyvinkin jutun väärä.

Viikko sitten Juho kävi läpi syksyn kestäneen koulutuksen jälkeen radioamatööritutkinnon, ja selvitti perusluokan vaatimukset. Siihen kuuluu tekniikan ja määräysten lisäksi sähkötyskoe 40 merkin minuuttinopeudella.

Juho Salmiselle radioamatööritouhu on tuttua jo ennestään. Ääneen hän pääsee, kun oma pätevyystodistus ja radioamatöörilupa tulevat noin parin viikon kuluttua.